

การพัฒนาแบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน*

The Development of Evaluation Form for Basic Thai Flute Performance

สาวิตรี รุ่งศิริ**
สุนทรา โตบัว***
วรรษยา ธรรมกิตติภพ****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน ในคุณภาพด้านความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น 2) เพื่อสร้างเกณฑ์ในการให้คะแนนและการแปลความหมาย สำหรับใช้ในการประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน 3) เพื่อสร้างคู่มือในการใช้แบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน

แบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 คือ แบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐานด้านทักษะและด้านความรู้ในการปฏิบัติ มีลักษณะของแบบประเมินเป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก (Scoring Rubric) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ และฉบับที่ 2 คือ แบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย มีลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการปฏิบัติปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐานด้านทักษะและด้านความรู้ในการปฏิบัติ ในด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ตรวจสอบความเป็นปรนัยของแบบประเมิน ตรวจสอบความเชื่อมั่นของผู้ประเมินด้วยการคำนวณการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน 2 คน (RAI) และตรวจสอบคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยวิธีการประมาณค่าความเชื่อมั่นแบบคงที่ โดยวิธีการวัดซ้ำ แบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย ได้ทำการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเป็นปรนัยของแบบวัด ตรวจสอบคุณภาพด้านค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเป็นรายข้อโดยใช้การทดสอบค่า t-test และตรวจสอบคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบวัด โดยวิธีการหาความสอดคล้องภายในด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พร้อมทั้งได้สร้างเกณฑ์ในการให้คะแนนและการแปลความหมายของแบบประเมิน และสร้างคู่มือในการใช้แบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แบบประเมินฉบับที่ 1 คือ แบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐานด้านทักษะและด้านความรู้ในการปฏิบัติ มีทั้งหมด 21 ข้อ มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 แบบประเมินมีความเป็นปรนัย มีค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน เท่ากับ 0.930 และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน เท่ากับ 0.949 แบบวัดฉบับที่ 2 คือ แบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย มีข้อคำถามทั้งหมด 21 ข้อ มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 มีความเป็นปรนัยของแบบวัดมีค่าอำนาจจำแนก โดยข้อคำถามทั้ง 21 ข้อ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบประเมิน เท่ากับ 0.960

*วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**นิสิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

***อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

****อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Abstract

This research aims to 1) develop and validate the quality of evaluation form for basic skill Thai flute performance in the quality of the validity and reliability 2) to create criteria for scoring and interpreting for evaluation form for basic skill Thai flute performance 3) to create a manual to use the evaluation form for basic skill Thai flute performance.

The evaluation form for basic skill Thai flute performance is divided into 2 sets. The first one is a 4 levels scoring rubric form of skills and knowledge in practice for basic skill Thai flute performance. The second one is a 5 levels rating scale measurement form of attitude for Thai music. It was carried out the quality of the first assessment form in content validity by finding IOC: Index of Item-Objective Congruence by the researcher to the experts, checking the objectivity of evaluation form and checking the reliability of the assessor by calculating the Rater Agreement Index (RAI) between two evaluators and checking the reliability of the evaluation form by Test-Retest Method. The second assessment form was carried out the quality of the content validity by finding IOC: Index of Item-Objective Congruence by the researcher to the experts, checking the objectivity of evaluation form, verifying the quality of discriminative power of each item by using t-test and checking the reliability by using Cronbach's alpha coefficient along with create the criteria for scoring and interpretation of the evaluation form and a manual for using practice assessments of the evaluation form for basic skill Thai flute performance.

The results of this research are as follow: The evaluation form of skills and knowledge in practice for basic skill Thai flute performance has 21 items. The content validity was 0.60-1.00. It was the multiple choice of evaluation form. The reliability of the assessor was 0.930 and the reliability was 0.949. The measurement form of attitude for Thai music has 21 items. The content validity was 0.80-1.00. It was the objectivity of evaluation form. There was the item discrimination, the significant at the .01 level and Cronbach's alpha coefficient was 0.960

บทนำ

ดนตรีไทย เป็นดนตรีประจำชาติที่อยู่คู่กับคนไทยมาตั้งแต่โบราณ และได้นำดนตรีเข้ามาใช้ในสังคมไทย (ชูชาติ พิณพาทย์, 2558, หน้า 7) ซึ่งดนตรีไทย เป็นศาสตร์ความรู้แขนงหนึ่งที่เข้ามาอยู่ในระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดนตรีไทย เป็นสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่ประกอบไปด้วยสาระทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในสาระที่ 2 ดนตรี มาตรฐานที่ ศ 2.1 ว่า “เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การวัดและการประเมินผลการปฏิบัติทักษะทางด้านดนตรีไทย จึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้ที่เรียนดนตรีไทย ซึ่งจุดประสงค์ทางการศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงใน 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย การวัดและประเมินผลจะต้องมีความครอบคลุมทักษะทั้ง 3 ประการ (พรทิพย์ ไชยโส, 2545)

การวัดและประเมินผลสาระดนตรี ในด้านของพุทธิพิสัย ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในเครื่องดนตรีที่จะบรรเลงและสามารถจำเนื้อหาของบทเพลงในด้านจิตพิสัย ผู้เรียนจะต้องมีความรู้สึก ความซาบซึ้งในบทเพลงที่บรรเลง และในด้านทักษะพิสัย ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ การวัดและประเมินผลทางด้านดนตรีจึงต้องใช้วิธีการประเมินที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการประเมินการปฏิบัติ (Performance assessment) ที่สามารถวัดได้ทั้งกระบวนการและผลงานที่ได้จากกระบวนการ เน้นการแสดงออกหรือการทำงานตามกระบวนการต่างๆที่อาศัยความสามารถทางสมองร่วมกันกับจิตใจเพิ่มขึ้นมา

การประเมินการปฏิบัติ (Performance assessment) เป็นการประเมินที่เหมาะสมวิธีหนึ่ง เป็นการประเมินการปฏิบัติที่ครูผู้สอนจะใช้การประเมิน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้คิด แก้ปัญหา และปฏิบัติ หรือสร้างผลงานออกมา เพราะการที่ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติหรือสร้างผลงานออกมา จะต้องใช้กระบวนการทางสมองที่ซับซ้อน เช่น การเล่นดนตรี ดังนั้นการประเมินการปฏิบัติจึงสามารถใช้ในการประเมินทั้งกระบวนการ (process) และผลงาน (product) ได้ (กมลวรรณ ตังธณกานนท์, 2557)

จากประสบการณ์ในการสอนของผู้วิจัยและการเรียนรู้ด้านการเรียนการสอนดนตรีไทย ในระบบโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เครื่องดนตรีที่นิยมใช้เพื่อวัดทักษะการปฏิบัติทางด้านดนตรีไทยของนักเรียน คือ “ขลุ่ยไทย” เพราะเป็นเครื่องดนตรีที่สามารถหัดเล่นได้ไม่ยากนัก สามารถหาซื้อได้ง่าย สะดวกต่อการพกพาไปไหนมาไหนได้สะดวก (ณรุทธ์ สุทนต์, 2544)

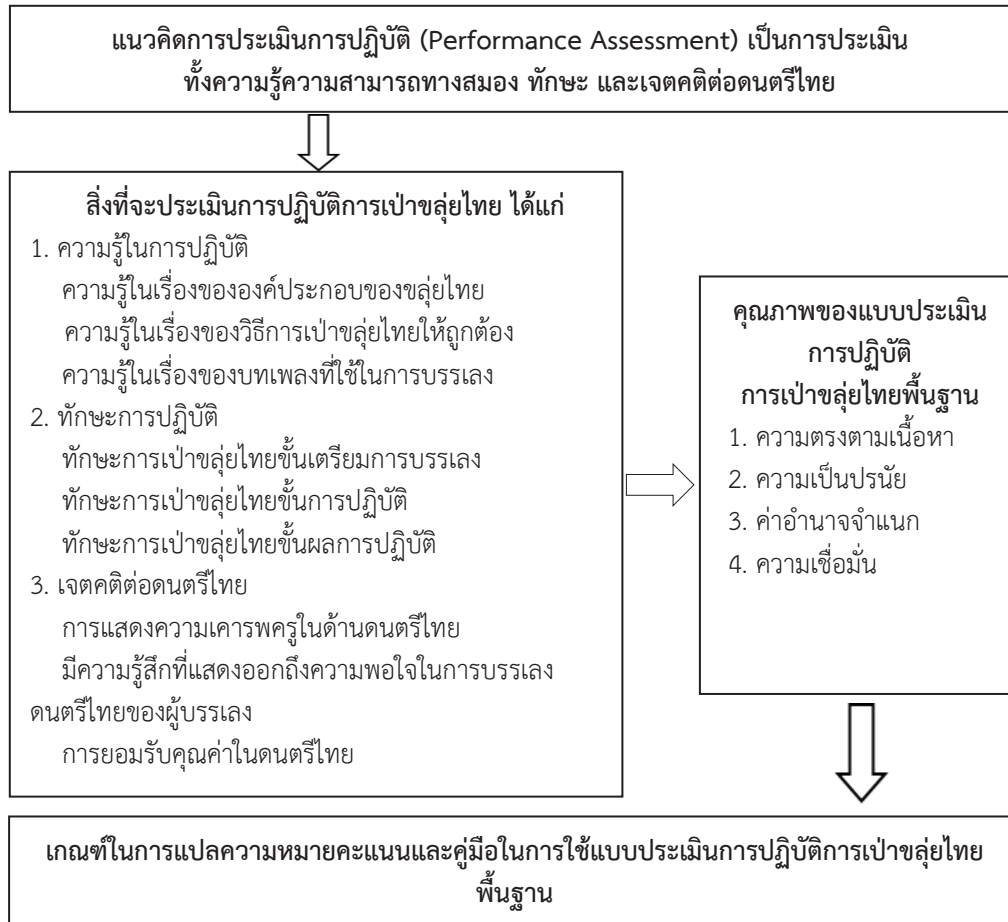
แต่จากปัญหาในการวัดและประเมินผลทักษะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติเครื่องดนตรี รวมทั้งทักษะการเป่าขลุ่ยไทยที่ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบันนี้ ยังขาดเครื่องมือเพื่อใช้วัดผลการปฏิบัติทักษะดนตรีที่มีคุณภาพ และจากการประเมินทักษะการเป่าขลุ่ยไทยจากประสบการณ์ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นครูผู้สอนรายวิชาดนตรีไทยเองและจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนดนตรีไทย พบว่าเกิดปัญหาในการวัดและประเมินผลทักษะดนตรีไทยอย่างมาก เนื่องจากครูผู้สอนดนตรีไทยไม่เข้าใจในหลักการวัดและประเมินผล หรือมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการให้คะแนนซึ่งมักขึ้นอยู่กับผู้สอนแต่ละคน

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน ซึ่งการปฏิบัติทักษะการเป่าขลุ่ยไทยมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระที่ 2 ดนตรี ข้อที่ 4 ได้กำหนดว่าผู้เรียนต้องสามารถร้องเพลงและเล่นเครื่องดนตรีเดี่ยวได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้นการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นการวัดความสามารถขั้นพื้นฐานของการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย จึงควรมีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่เป็นมาตรฐานในการประเมินความสามารถในการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐานในคุณภาพด้านความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ในการให้คะแนนและการแปลความหมาย สำหรับใช้ในการประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน
3. เพื่อสร้างคู่มือในการใช้แบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีการประมวลหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติ โดยผู้วิจัยสรุปได้ว่า Performance นั้นหมายถึง การปฏิบัติ การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งในภาคปฏิบัติ เช่น การแสดง การบรรเลงหรือการเล่นดนตรี ส่วนคำว่า Performance Assessment นั้นหมายถึง การประเมินผลในภาคปฏิบัติ โดยเป็นการประเมินความสามารถในการปฏิบัติที่อาศัยทั้งด้าน วิธีการดำเนินงานและผลงาน เน้นการแสดงออกหรือการทำงานตามกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยความสามารถทางสมองร่วมกันกับจิตใจของผู้ปฏิบัติด้วย ซึ่งผู้ถูกประเมินต้องอยู่ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ในการประเมินครั้งนั้น และหลักการของการประเมินการปฏิบัติ (Performance Assessment) เป็นกระบวนการประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานทั้งด้านการดำเนินงานและผลงานตามวัตถุประสงค์ของงานหรือสถานการณ์ที่กำหนด ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่ไม่ใช่เฉพาะเพียงวัดความรู้ทางด้านสมองเท่านั้น แต่เป็นรูปแบบการประเมินที่แสดงศักยภาพของนักเรียนทั้งความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะ เพราะ Performance เน้นการแสดงออกหรือการทำงานตามกระบวนการต่างๆที่อาศัยความสามารถทางสมองร่วมกันกับจิตใจเพิ่มขึ้นมา นอกเหนือจากการเคลื่อนไหวของร่างกายเช่น การเล่นดนตรี การวาดภาพ เป็นต้น ซึ่งเหมาะสมกับการประเมินในส่วนของกระบวนการและผลงานในด้านการบรรเลงดนตรีไทย โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาแบบประเมินทักษะการปฏิบัติขลุ่ยไทยจึงมีความเหมาะสมที่จะนำหลักของ Assessment ไปใช้ในการสร้างแบบประเมิน เพราะการเป่าขลุ่ยเป็นการแสดงออกถึงความสามารถในลักษณะที่

เรียกว่า Performance เพื่อให้สามารถประเมินความสามารถในการเป่าขลุ่ยของนักเรียนได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะด้านเจตคติของนักเรียนได้

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

การพัฒนาแบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน ในครั้งนี้ ประกอบไปด้วยแบบประเมินฉบับที่ 1 คือแบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน ซึ่งจะประเมินในด้านความรู้ในการปฏิบัติและทักษะในการปฏิบัติ โดยลักษณะของแบบประเมินเป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค (Scoring Rubric) 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง และฉบับที่ 2 คือ แบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย ซึ่งจะประเมินในด้านความเคารพต่อครูทางด้านดนตรีไทย ความรู้สึกพึงพอใจต่อดนตรีไทยและการยอมรับคุณค่าในดนตรีไทย โดยลักษณะของแบบวัดเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามลักษณะการสร้างแบบวัดของลิเคิร์ต (Likert technique)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกได้ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการพัฒนาเครื่องมือและเกณฑ์การให้คะแนน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีไทย ซึ่งมีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและบรรเลงดนตรีไทยอย่างน้อย 15 ปี จำนวน 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการทำงานด้านวัดผลทางการศึกษาอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 2 คน

2. ประชากรที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากจำนวนทั้งหมด 14 ห้อง ของโรงเรียนระยองวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ที่เลือกลงทะเบียนเรียนในรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ เป็นรายวิชาเพิ่มเติม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 45 คน

ขั้นตอนในการพัฒนาแบบประเมิน

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับด้านทักษะการปฏิบัติ การเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการวัด ซึ่งพบว่า วิชาดนตรีจะเน้นการวัดผลงานในด้านกระบวนการปฏิบัติ และผลการปฏิบัติ รวมทั้งด้านที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางทฤษฎี และความรู้สึก เจตคติในการปฏิบัติดนตรี

2. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีไทย 3 ท่านที่ได้มาจากการคัดเลือกแบบเจาะจงจากประวัติ ผลงาน และประสบการณ์ในการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ข้อเสนอในการกำหนดพฤติกรรมที่แสดงออกในการเป่าขลุ่ยไทย

3. หลังจากที่ได้รวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รายการปฏิบัติกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการเป่าขลุ่ย และเจตคติต่อดนตรีไทยที่ต้องการวัด

4. ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินการปฏิบัติ “ขลุ่ยไทย” และแบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย พร้อมทั้งระบุเกณฑ์การให้คะแนนของแบบประเมินการปฏิบัติขลุ่ยไทยพื้นฐาน และแบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย โดยการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค (Scoring Rubric) โดยมีวิธีการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาทำความเข้าใจทฤษฎี แนวคิด เกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติทักษะขลุ่ยไทย พฤติกรรมที่แสดงออกในการเป่าขลุ่ยไทย

4.2 กำหนดสิ่งที่ประเมินคือ จะประเมินในด้านทักษะการปฏิบัติ ความรู้ในการปฏิบัติและเจตคติต่อดนตรีไทย

4.3 กำหนดองค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการปฏิบัติงาน คือ ด้านทักษะในการปฏิบัติ ประกอบด้วย ชั้นเตรียมการบรรเลง ชั้นกระบวนการบรรเลง และชั้นผลการบรรเลง ด้านความรู้ในการปฏิบัติ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของชลุ่ยไทย การเปิด-ปิดรูนิ้วค้ำ วิธีการใช้ลมที่ถูกต้อง และบทเพลงที่ใช้ในการบรรเลง และด้านเจตคติต่อดนตรีไทย ประกอบด้วย การแสดงความเคารพต่อครูด้านดนตรีไทย ความพึงพอใจในการบรรเลงชลุ่ยไทย และการยอมรับคุณค่าในดนตรีไทย

4.4 กำหนดจำนวนระดับคะแนนหรือระดับคุณภาพของลักษณะการปฏิบัติหรือผลการปฏิบัติ ทักษะนั้นในแต่ละองค์ประกอบที่ประเมิน โดยกำหนดระดับคุณภาพของการปฏิบัติเป็น 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

4.5 กำหนดคำอธิบายลักษณะการปฏิบัติของเกณฑ์แต่ละระดับ โดยคำอธิบายลักษณะการปฏิบัติงาน แต่ละระดับจะมีคำอธิบายในเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพ หรือผสมผสานคำอธิบายเชิงปริมาณและคุณภาพเข้าด้วยกัน

4.6 ปรับปรุงร่างเกณฑ์ที่ได้ก่อนนำไปใช้จริง โดยต้องใช้ภาษาให้เหมาะสมกับระดับอายุของผู้ประเมิน มีความชัดเจนไม่กำกวม เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับของเกณฑ์การให้คะแนนจะมีลักษณะสลับกัน

5. ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินการปฏิบัติ การเป่าชลุ่ยไทย และแบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านดนตรีไทย 3 ท่านและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดผลจำนวน 2 ท่าน แล้วคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) โดยใช้วิธีของโรบินเนลลี และแฮมเบลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543)

6. ผู้วิจัยได้จัดพิมพ์แบบประเมิน และเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อนำแบบประเมินไปทำการทดลองใช้และหาคุณภาพของแบบประเมิน

7. การหาคุณภาพของแบบประเมินฉบับที่ 1 คือ แบบประเมินการปฏิบัติการเป่าชลุ่ยไทยพื้นฐานด้าน ความรู้และทักษะในการปฏิบัติ

การทดลองใช้ครั้งที่ 1

1) การหาความเป็นปรนัยของแบบประเมิน (Objectivity) โดยผู้ประเมิน 2 คน ให้ข้อมูลในด้าน ความชัดเจนของข้อคำถาม การให้คะแนน ทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คนที่ได้มาจากวิธีการสุ่ม ตัวอย่าง

2) การหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน (Reliability) โดยนำผลที่ได้จากผู้ประเมิน 2 คนที่ ประเมินกับนักเรียนที่เหลือจากการหาค่าความเป็นปรนัย จำนวน 30 คน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ ประเมิน 2 คน คำนวณค่าโดยใช้สูตร RAI (Rater Agreement Indexes) ของ Burry – Stock

การทดลองใช้ครั้งที่ 2

การหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบประเมิน (Reliability) โดยใช้วิธีการสอบซ้ำ (Test –retest Method) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยนำคะแนนที่ได้จากการสอบครั้งแรกกับครั้งหลังกับนักเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

8. การหาคุณภาพของแบบวัดฉบับที่ 2 คือ แบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย

การทดลองใช้ครั้งที่ 1

หาคุณภาพด้านความเป็นปรนัยของแบบวัด (Objectivity) โดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คนเดียวกับที่ใช้หาค่าความเป็นปรนัยของแบบประเมินฉบับที่ 1 ทำแบบวัดเจตคติ เพื่อหาความเป็นปรนัย ความชัดเจน ของข้อคำถามการให้คะแนน

การทดลองใช้ครั้งที่ 2

การหาคุณภาพด้านอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบวัด (Discrimination Index) โดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้น ม.3 ที่เคยเรียนรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ในชั้น ม.2 จำนวน 30 คน ทำแบบวัดเจตคติแล้วทำการทดสอบค่า t-test เพื่อหาค่าความแตกต่างของทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่มีเจตคติสูงและกลุ่มที่มีเจตคติต่ำ

การทดลองใช้ครั้งที่ 3

การหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) เก็บข้อมูลโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ทำแบบวัดเจตคติ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติโดยใช้สูตร α - Coefficient ของ Cronbach

9. สร้างเกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน

10. สร้างคู่มือในการประเมิน ผู้วิจัยเขียนคู่มือในการประเมิน เพื่อให้ผู้ประเมินใช้เป็นคู่มือในการประเมินการปฏิบัติทักษะการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน มีวิธีการดังนี้

10.1 เขียนวัตถุประสงค์ในการประเมินการปฏิบัติขลุ่ยไทยเพื่อให้ผู้ประเมินทราบถึงจุดมุ่งหมายในการประเมิน

10.2 อธิบายลักษณะของแบบประเมิน ส่วนประกอบของแบบประเมิน และรายละเอียดคุณสมบัติของผู้ที่จะใช้แบบประเมิน

10.3 บอกถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทย

10.4 อธิบายขั้นตอนวิธีการในการดำเนินการประเมินตามลำดับชั้นอย่างละเอียดเพื่อให้การประเมินเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

10.5 ระบุเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้ประเมินและผู้รับการประเมินได้ทราบถึงระดับของคุณภาพในการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยว่ามีความสามารถอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด

11. จัดพิมพ์ ผู้วิจัยจัดพิมพ์แบบประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนในการประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐานเป็นฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาแบบประเมินการปฏิบัติ การเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน และการพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รายการปฏิบัติและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมแล้ว ได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบประเมินและเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งแบบประเมิน ในด้านทักษะการปฏิบัติมีข้อปฏิบัติทั้งหมด 16 ข้อ และด้านความรู้ในการปฏิบัติ 5 ข้อ รวมทั้งหมด 21 ข้อ โดยการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) โดยใช้วิธีของโรวินลลี และแอมเบลตันพบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องของรายการปฏิบัติกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC_1) ที่ผ่านเกณฑ์คือมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป ทุกข้อ จำนวน 21 ข้อ โดยมีค่า IOC_1 ระหว่าง 0.60-1.00

ผลของการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นในด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของความเหมาะสมของเกณฑ์การให้คะแนน (IOC₂) ของแบบประเมินการปฏิบัติการเป้าชลุ่ยไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ซึ่งพบว่า มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ จำนวน 21 ข้อ โดยมีค่า IOC1 ระหว่าง 0.80–1.00

ผลของการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นในด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย ซึ่งมีจำนวน 30 ข้อ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.20–1.00 โดยข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป มีจำนวน 28 ข้อ โดยมีค่า IOC ระหว่าง 0.80–1.00 และข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวน 2 ข้อ คือ มีค่า IOC เท่ากับ 0.2 ซึ่งคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา ของแบบประเมินการปฏิบัติการเป้าชลุ่ยไทยและแบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน เป็นไปตามเกณฑ์ผ่านความสอดคล้อง 0.5 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้ได้ (สิริยุพิน ศุภรัตน์ชกัคนา, 2558, หน้า 97)

ตอนที่ 2 คุณภาพของแบบประเมินการปฏิบัติการเป้าชลุ่ยไทยพื้นฐาน

1. แบบประเมินฉบับที่ 1 แบบประเมินการปฏิบัติการเป้าชลุ่ยไทยพื้นฐาน ด้านทักษะและความรู้ในการปฏิบัติ

1.1 คุณภาพด้านความเป็นปรนัยของแบบประเมิน (Objectivity) พบว่า ผู้ประเมินทั้ง 2 คนมีความเข้าใจในข้อคำถาม การให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนนได้อย่างชัดเจนสอดคล้องกัน

1.2 การหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน (Reliability) โดยใช้วิธีการคำนวณโดยสูตรการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน 2 คน RAI (Rater Agreement Indexes) ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน (RAI) เท่ากับ 0.930 โดยใช้สูตรดังนี้

$$RAI = \frac{1 - \sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N |R_{1nk} - R_{2nk}|}{KN (I - 1)}$$

$$RAI = \frac{1 - 63}{6 (30)(6-1)}$$

$$= \frac{1 - 63}{900}$$

$$= 0.930$$

1.3 การหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบประเมิน (Reliability) โดยวิธีการวัดซ้ำ (Test – retest Method) พบว่า คะแนนการประเมินการปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากการวัดซ้ำครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.949 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของคะแนนการประเมินการปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

(n = 30)

การวัด	การวัด	
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
ครั้งที่ 1	1.00	-
ครั้งที่ 2	0.949**	1.00

** Significant (p-value = 0.01)

2. แบบประเมินฉบับที่ 2 คือ แบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย

2.1 การหาคุณภาพด้านความเป็นปรนัยของแบบวัด (Objectivity) พบว่า นักเรียนทั้ง 15 คนมีความเข้าใจในข้อคำถาม และการให้คะแนน อย่างชัดเจนตรงกัน

2.2 การหาคุณภาพด้านค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัด(Discrimination Index) มีข้อคำถามในแบบประเมินที่มีคุณภาพด้านค่าอำนาจจำแนก คือ มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ทั้งหมด 21 ข้อ โดยผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบ t-test ในการหาคุณภาพด้านค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัด

(n = 30)

แบบวัดฉบับที่ 2	\bar{X}	\bar{X}	t	P Value	ผลการพิจารณา
	กลุ่มสูง	กลุ่มต่ำ			
1. ฉันมีความเชื่อในเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ของครูด้านดนตรีไทย	5.00	4.27	4.785	.000**	นำไปใช้
2. ดนตรีไทยมีครูอาจารย์ที่เป็นสิ่งควรเคารพ จึงควรแสดงความเคารพก่อนบรรเลงทุกครั้ง	5.00	4.27	4.785	.000**	นำไปใช้
3. ฉันคิดว่าการเรียนดนตรีไทยเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	4.67	4.13	3.434	.002**	นำไปใช้
4. การฟังเสียงของขลุ่ยไทยทำให้เกิดความไพเราะ	5.00	4.27	4.785	.000**	นำไปใช้
5. ฉันมีความพึงพอใจทำนองบทเพลงไทยที่ฉันบรรเลง	5.00	4.27	4.785	.000**	นำไปใช้
6. สิ่งที่ครูดนตรีไทยสอนมีคุณค่าในการอนุรักษ์ดนตรีไทย	5.00	4.07	7.897	.000**	นำไปใช้
7. ถ้ามีเวลาว่างฉันอยากหีบขลุ่ยขึ้นมาบรรเลง	4.80	4.20	3.334	.002**	นำไปใช้
8. ฉันคิดว่าการเรียนดนตรีไทยในยุคนี้เป็นสิ่งล้ำสมัย	5.00	4.27	4.785	.000**	นำไปใช้
9. ฉันคิดว่าการเป่าขลุ่ยทำให้เกิดสมาธิ	4.67	4.13	3.434	.000**	นำไปใช้
10. ฉันคิดว่าการเป่าขลุ่ยมีระเบียบแบบแผนยุ่งยาก	5.00	4.27	4.785	.000**	นำไปใช้
11. ฉันมีความพอใจในผลงานการเป่าขลุ่ยของฉัน	4.67	4.13	3.434	.000**	นำไปใช้
12. ฉันมีความซาบซึ้งในดนตรีไทยทุกชนิด	2.33	1.93	1.288	.211	ตัดทิ้ง
13. ฉันชื่นชมนักดนตรีไทยทุกคน	1.87	1.73	0.656	.517	ตัดทิ้ง
14. ฉันคิดว่าฉันไม่เหมาะกับการเป่าขลุ่ย	2.60	1.60	3.494	.002**	นำไปใช้
15. ฉันอยากให้เด็กไทยทุกคนมาบรรเลงขลุ่ยไทย	2.47	2.33	0.326	.747	ตัดทิ้ง
16. ฉันอยากบรรเลงขลุ่ยในบทเพลงใหม่ๆ เสมอ	5.00	4.27	4.785	.000**	นำไปใช้
17. ฉันกังวลใจเมื่อต้องเข้าเรียนวิชาขลุ่ยไทย	4.47	4.47	0.000	1.00	ตัดทิ้ง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n = 30)

แบบวัดฉบับที่ 2	\bar{X}	\bar{X}	t	P Value	ผลการพิจารณา
	กลุ่มสูง	กลุ่มต่ำ			
18. ฉันภูมิใจที่ฉันสามารถเป่าขลุ่ยไทยได้จนจบเพลง	4.73	4.13	2.662	.001**	นำไปใช้
19. บทเพลงไทยทุกเพลงล้วนมีความไพเราะ	1.93	1.60	1.890	.069	ตัดทิ้ง
20. ฉันสามารถบรรเลงขลุ่ยได้อย่างดีในแบบของตนเอง	4.47	4.40	0.287	.776	ตัดทิ้ง
21. ฉันคิดว่าการเรียนเป่าขลุ่ยเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ	5.00	4.07	7.897	.000**	นำไปใช้
22. ฉันพยายามหลีกเลี่ยงการเรียนเป่าขลุ่ย	4.67	4.13	3.434	.002**	นำไปใช้
23. ฉันไม่เห็นประโยชน์จากการเป่าขลุ่ย	5.00	4.07	7.897	.000**	นำไปใช้
24. ฉันเป็นนักดนตรีไทยที่ดี	2.33	1.93	1.288	.211	ตัดทิ้ง
25. ฉันเป็นคนหนึ่งที่เป็นผู้สืบทอดดนตรีไทย	5.00	4.07	7.897	0.00**	นำไปใช้
26. ฉันรู้สึกอึดอัดใจเมื่อต้องเป่าขลุ่ยให้คุณครูฟัง	4.67	4.13	3.434	.002**	นำไปใช้
27. ฉันคิดว่าการเป่าขลุ่ยทำให้ฉันผ่อนคลาย	5.00	4.07	7.897	.000**	นำไปใช้
28. ฉันอยากถ่ายทอดความรู้ในการเป่าขลุ่ยให้กับผู้อื่น	4.67	4.13	3.434	.002**	นำไปใช้

** p < 0.01 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 การหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) โดยใช้สูตร α - Coefficient ของ CRONBACH พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินเท่ากับ 0.960

ตอนที่ 3 การแปลความหมายของคะแนนประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน

การแปลความหมายคะแนนของแบบประเมินฉบับที่ 1 คือแบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน ด้านทักษะในการปฏิบัติและความรู้ในการปฏิบัติ มีรายละเอียดดังนี้

ดีมาก หมายถึง ได้คะแนนร้อยละ 90-100 ของคะแนนเต็ม คือ 76-84 คะแนน

ดี หมายถึง ได้คะแนนร้อยละ 70- 89 ของคะแนนเต็ม คือ 59-75 คะแนน

พอใช้ หมายถึง ได้คะแนนร้อยละ 50-69 ของคะแนนเต็ม คือ 42-58 คะแนน

ปรับปรุง หมายถึง ได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม คือ 42 คะแนนลงไป

การแปลความหมายของแบบวัดฉบับที่ 2 คือ แบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย ใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2543) และ เกณฑ์ของ ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ (2549) ในการแบ่งเป็น 5 ระดับ มีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ดี

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง พอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ไม่ดี

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ไม่ดีอย่างยิ่ง

ตอนที่ 4 คู่มือในการใช้แบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน

จากการที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือในการใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน พบว่า คู่มือในการใช้แบบประเมินมีความเหมาะสม ชัดเจนทั้งในด้านลักษณะของแบบประเมิน อุปกรณ์ที่ใช้ในการประเมิน วิธีการดำเนินการประเมิน การประเมินและการให้คะแนน แต่มีข้อเสนอแนะในการ

ปรับปรุงคือ การใช้แบบวัดเจตคติตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการให้นักเรียนประเมินแบบวัดเจตคติในภายหลัง ซึ่งไม่ได้ประเมินหลังจากสอบปฏิบัติเสร็จแล้วทันที เพื่อตัดด้านความเกรงใจหรือตอบตามความคาดหวังของครูออกไปและผู้วิจัยควรเพิ่มเติมคำชี้แจงของแบบวัดเจตคติว่า ไม่มีผลใดๆ ต่อคะแนนสอบ

ตัวอย่าง เครื่องมือการประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน

ข้อปฏิบัติ	สถานการณ์	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
ด้านทักษะในการปฏิบัติ ขั้นเตรียมการบรรเลง 1. สามารถสำรวจความพร้อมของขลุ่ยไทยก่อนการบรรเลงได้	ครูให้คำสั่งกับนักเรียนว่าให้สำรวจความพร้อมของเครื่องดนตรีขลุ่ย	4 คะแนน เมื่อ - นักเรียนสามารถสำรวจเครื่องดนตรีขลุ่ยด้วยการจับเลาขลุ่ยและสังเกตเพื่อดูทั้ง เลาขลุ่ย รูเป่าลม รูปากนกแก้ว รูเปิดปิดบังคับเสียง ดากขลุ่ย รุร้อยเชือก - นักเรียนเอานิ้วปิดรูปากนกแก้วแล้วทดลองเป่าลมเพื่อดูสิ่งตกค้างภายในเลาขลุ่ย	
		3 คะแนน เมื่อ - นักเรียนสามารถสำรวจเครื่องดนตรีขลุ่ยด้วยการจับเลาขลุ่ยและสังเกตเพื่อดูทั้ง เลาขลุ่ย รูปากนกแก้ว รูเปิดปิดบังคับเสียง ดากขลุ่ย รุร้อยเชือก - นักเรียนไม่ได้ทดลองเป่าลมเพื่อดูสิ่งตกค้างภายในเลาขลุ่ย	
		2 คะแนน เมื่อ - นักเรียนสำรวจเครื่องดนตรี ขลุ่ยด้วยการมองเพียงรูเป่าลม หรือมองเฉพาะเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งของขลุ่ย - นักเรียนไม่ได้ทดลองเป่าลมเพื่อดูสิ่งตกค้างภายในเลาขลุ่ย	
		1 คะแนน เมื่อ - นักเรียนไม่ได้สำรวจเครื่องดนตรีขลุ่ยด้วยการจับเลาขลุ่ยและสังเกตเพื่อดูทั้ง เลาขลุ่ย รูปากนกแก้ว รูเปิดปิดบังคับเสียง ดากขลุ่ย รุร้อยเชือก - นักเรียนไม่ได้ทดลองเป่าลมเพื่อดูสิ่งตกค้างภายในเลาขลุ่ย	

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แบบประเมินฉบับที่ 1 แบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน ด้านทักษะและความรู้ในการปฏิบัติ

1.1 การหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องของรายการปฏิบัติกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การให้คะแนนที่เหมาะสมทั้ง 21 ข้อ แสดงให้เห็นว่า แบบประเมินในครั้งนี้ มีรายการปฏิบัติกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การให้คะแนนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะวัด

1.2 ความเป็นปรนัยของแบบประเมิน (Objectivity) ผลปรากฏว่า แบบประเมินมีคุณภาพในด้านความเป็นปรนัยคือ ผู้ประเมิน 2 คนมีความเข้าใจที่สอดคล้องตรงกันในข้อคำถาม การให้คะแนนและการแปลความหมายคะแนน ซึ่งแสดงว่าแบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้มีความเป็นปรนัยในการให้คะแนน

1.3 ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน (Reliability) ผลปรากฏว่าได้ ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน (RAI) เท่ากับ 0.930 จึงถือได้ว่าแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน 2 คน แสดงให้เห็นว่าแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพด้านความเชื่อมั่นในระดับที่เชื่อถือได้เพราะความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน เมื่อใดที่มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าผู้ประเมินสามารถให้คะแนนได้อย่างสอดคล้องกันสูงมาก

1.4 ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน (Reliability) โดยวิธีการสอบซ้ำ (Test-retest Method) โดยผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน เท่ากับ 0.949 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แบบประเมินมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่สูงและเหมาะสม

2. แบบประเมินฉบับที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย

2.1 การหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) พบว่า ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหาทั้งหมด 28 ข้อ และข้อคำถามที่ตัดทิ้งจำนวน 2 ข้อโดยข้อคำถามทั้ง 28 ข้อที่มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหานั้น มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามของแบบวัด เจตคติต่อดนตรีไทยระหว่าง 0.80–1.00 แสดงให้เห็นถึงข้อคำถามของแบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทยมีความสอดคล้องกันกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะวัดเพราะมีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาในระดับที่เชื่อถือได้ เพราะมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

2.2 ความเป็นปรนัยของแบบวัด (Objectivity) ผลปรากฏว่า นักเรียนทั้ง 15 คนที่ทำการทดลองใช้แบบวัด มีความเข้าใจในภาษาที่ใช้ที่ตรงกัน การให้คะแนนแต่ละระดับมีความชัดเจน ครบถ้วนทั้ง 30 ข้อ ซึ่งแสดงว่าแบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้มีความเป็นปรนัยในการให้คะแนน

2.3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัด (Discrimination Index) พบว่า จากข้อคำถามของแบบวัดที่มีจำนวน 28 ข้อ มีข้อคำถามทั้งหมด 21 ข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าแบบวัดเจตคติต่อดนตรีไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่สามารถจำแนกนักเรียนกลุ่มที่มีเจตคติสูงและเจตคติต่ำได้

2.4 ความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินมีค่าเท่ากับ 0.960 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบวัดค่อนข้างสูง

ข้อเสนอแนะ

1. แบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐาน ฉบับนี้ มิได้มีข้อจำกัดในการประเมินที่เป็นเฉพาะบทเพลง ผู้ใช้แบบประเมินสามารถนำแบบประเมินนี้ไปใช้กับการประเมินผลการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยในบทเพลงอื่นๆตามที่ครูผู้สอนกำหนดขึ้นได้ แต่จะต้องเป็นบทเพลงที่อยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตามเกณฑ์มาตรฐานสาขาและวิชาชีพดนตรีไทย เพราะการเรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีในระดับชั้นนี้

สูงขึ้นกว่านี้ การปฏิบัติเครื่องดนตรีจะมีการใช้เทคนิค กลวิธีการบรรเลงที่ยากขึ้น จึงไม่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการประเมินในระดับที่สูงขึ้น

2. ผลที่ได้จากการประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐานจากแบบประเมินทักษะการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐานนี้ ทำให้ผู้ใช้แบบประเมินได้ทราบข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินทั้งในด้านความรู้ ด้านทักษะในการปฏิบัติ และด้านเจตคติในการปฏิบัติของผู้เรียน ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาดนตรี ทั้งในด้านการพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของครูผู้สอนเอง และการพัฒนาความสามารถทางด้านดนตรีของผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนที่ดียิ่งขึ้น มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ในการสร้างแบบประเมินการปฏิบัติการเป่าขลุ่ยไทยพื้นฐานครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประเมินทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติในการปฏิบัติ โดยในด้านความรู้ในการปฏิบัตินี้เป็นความรู้ที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติ สามารถแสดงออกมาด้วยการกระทำและสังเกตได้ จึงใช้เครื่องมือวัดการปฏิบัติในการประเมินความรู้ได้ แต่หากว่าในการประเมินทักษะการเป่าขลุ่ยในระดับที่สูงขึ้นไป เนื้อหาความรู้ทางทฤษฎีที่มีมากและมีความยากขึ้น ผู้วิจัยควรมีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ (Test) วัดความรู้โดยเฉพาะ เพื่อวัดความรู้ในเนื้อหาก่อนที่จะทดสอบในภาคปฏิบัติด้วยแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ ทำให้การประเมินมีเครื่องมือวัดหลายชนิด ส่งผลให้การประเมินการปฏิบัติมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ ตั้งชนกานนท์. (2557). *การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ชูชาติ พิณพาทย์. (2558). บัลดอยทางยามสอง. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 11(2), 7-21.
- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. (2549). *จริยธรรมนักการเมือง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2544). *จิตวิทยาการสอนดนตรี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรทิพย์ ไชยโส. (2545). *เอกสารคำสอนวิชาหลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษาขั้นสูง*. กรุงเทพฯ: ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิริยุพิน ศุภรัตน์ภักชานา. (2558). การพัฒนาหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 11(2), 97-108.